

Daniel Kitabı - Seksen Üç Numara

Laodikya Adventizminin Dört Kuşağı: Giderek Artan İğrençlikleri Çözümlmek

Jeff Pippenger
2024-02-16

Hezekiel kitabının sekizinci bölümü, Laodikya Adventizminin dört kuşağını temsil eden ve giderek artan dört iğrençliği ortaya koyar. 1863'teki başkaldırı, Habakkuk'un iki levhasına sahte bir karşılık ortaya çıkardı; tıpkı Tanrı Musa'ya On Emir'in iki taş levhasını teslim ederken Harun'un altın buzağıyla "kıskançlık putu"nun sahte bir benzerini yapmış olması gibi. William Miller'in rüyasında temsil edildiği üzere, Laodikya Adventizmi temel gerçekleri ortadan kaldırma işine bir kez başladığında, ilk kuşağın önderliği önce Kutsal Kitap'ın otoritesini, ardından da Peygamberlik Ruh'u reddetmeye başladı. Başkaldırı öyle bir noktaya varmıştı ki, 1888'in hemen öncesinde Kellogg'un spiritüalizmi (panteizm) hareketin tarihine girdi.

1888'deki isyanda, Hezekiel'in tasvir odalarıyla temsil edilen ruhçuluk, Minneapolis'in habercilerinin, kadın peygamberin ve hatta Kutsal Ruh'un bile reddedildiği bir noktaya ulaştı.

Deneyimlerimizde gördük ki, Rab kutsal yerin açık kapısından halkına ışınlar gönderdiğinde, Şeytan birçoklarının zihinlerini kışkırtır. Ama son henüz gelmedi. Işığa direnecek olanlar olacak ve Tanrı'nın ışığı iletmek için kanal kıldığı kişileri bastırıp geri itecekler. Ruhsal şeyler ruhsal olarak ayırt edilmiyor. Nöbetçiler Tanrı'nın açılan ilahi takdirine ayak uydurmadılar ve gökten gönderilmiş hakiki mesaj ile haberciler hor görülüyor.

Bu toplantıdan, gerçeği bildiğini iddia eden, ruhlarını göğün tezgâhında dokunmamış giysilerle kuşatan kimseler ayrılacak. Burada edindikleri ruhu yanlarında götürecekler. Davamızın geleceği için titriyorum. Burada Tanrı'nın verdiği kanıtlara boyun eğmeyenler, Tanrı'nın kullandığı kardeşlerine karşı savaş açacaklar. Şimdiye dek sürdürdükleri türden savaşı ileriye taşıyıp devam ettirebilecekleri fırsatlar çıktığında, işi çok zorlaştıracaklar. Bu kimselerin, Tanrı'nın Kutsal Ruh'u'na karşı savaştıklarına ikna olmaları için fırsatlar doğacak. Bazıları ikna olacak; diğerleri ise kendi ruhlarına sıkı sıkıya tutunacak. Benliklerine ölmeyecek ve Rab İsa'nın yüreklerine girmesine izin vermeyecekler. Gerçeği ve doğruluğu ayırt edemez hâle gelinceye dek giderek daha çok aldatılacaklar. Başka bir ruhun etkisi altında, Tanrı'nın onaylamayacağı bir kalıbı yürütülen işe dayatmaya çalışacaklar; ve insan zihinleri üzerinde denetim kurmayı üstlenip böylece Tanrı'nın işini ve davasını denetlemek amacıyla Şeytan'ın niteliklerini sergilemeye gayret edecekler.

"Eğer kardeşlerimiz bu toplantıda oruç tutup dua etmiş ve yüreklerini Tanrı'nın önünde alçaltmış olsalardı ve Kutsal Yazıları birlikte sakince incelemek üzere otursalardı, o zaman Tanrı yüceltilirdi. Ama o toplantıya getirilen önyargı ruhu, Tanrı'nın en zengin bereketine kapıyı kapattı ve bu ruha sahip olanlar, Tanrı'nın önünde tövbe edene ve Kutsal Ruh'a hakaret etme ve başka bir ruha sahip olma noktasına ne kadar yaklaştıklarını bir ölçüde kavrayana kadar, ışığı görmek için elverişli bir konumda olmayacaklar." The 1888 Materials, 832.

1888'den sonra, Kardeş White Tanrı'nın kilisesinin ve hizmetinin geleceği için "titredi." Toplantının, Laodikya Adventizminin önderleri olan adamlar arasında süregelen bir ruhsal savaş doğuracağını gördü ve "günlük" tartışması, öngörülerinin tam da o nesilde gerçekleştiğinin kanıtıdır. Daha sonra, "gökten gönderilmiş mesaj ve habercileri" tasdik etmek üzere Tanrı'nın verdiği kanıtlara "boyun eğmeyen" adamlar tarafından bir savaş sürdürüldü ve bu adamlar "Tanrı'nın Kutsal Ruhuna" karşı savaş açtılar. İkinci nesil, yayınevi ile sanatoryumun Tanrı'nın yargısının ateşleriyle tamamen yanıp kül olduğunu seyretti.

Bugün, Review ofisinin yangınla yok olmasına ilişkin olarak Elder Daniells'ten bir mektup aldım. Davaya verilen büyük zararı düşündükçe çok üzülüyorum. İşin sorumluluğunu üstlenen kardeşler ve ofisin çalışanları için bunun çok çetin bir zaman olduğunu biliyorum. Acı çeken herkesle birlikte ben de acı çekiyorum. Ancak bu üzücü haber beni şaşırtmadı; çünkü gece görüldüğümde, Battle Creek'in üzerinde uzatılmış alevden bir kılıçla duran bir melek gördüm. Bir keresinde, gündüz vakti, kalem elimdeyken bilincimi yitirdim ve bu alevden kılıcım önce bir yöne, sonra başka bir yöne dönüyor gibi göründü. İnsanların kendilerini yüceltmek ve şanlarını artırmak için kurdukları düzenlerle Tanrı'nın onuruna haneler getirildiği için felaketi felaket izliyor gibiydi.

Bu sabah, Rab'bin Review and Herald ofisiyle ilişkili olan herkesi, Tanrı'nın verdiği birçok mesajı hangi noktalarda göz ardı ettiklerini görebilmeleri için titiz bir araştırma yapmaya yönlendirdim diye içten bir duaya sevk edildim.

Bir süre önce Review ofisindeki kardeşler, başka bir binanın inşası konusunda bana danıştılar. O zaman şunu söyledim: Review and Herald ofisine bir bina daha eklenmesinden yana olanlar, gelecek önlerinde açıkça ortaya serilmiş olsaydı, Battle Creek'te nelerin olacağını görebilselerdi, orada başka bir bina daha dikme konusunda hiçbir tereddütleri kalmazdı. Tanrı şöyle dedi: "Sözüm hor görüldü; ben de devirip altüst edeceğim."

1901 yılında Battle Creek'te düzenlenen Genel Konferans'ta, Rab halkına ıslaha çağırıldığının kanıtını verdi. Zihinler ikna edildi ve yüreklere dokunuldu; ama köklü bir çalışma yapılmadı. O inatçı yürekler o zaman Tanrı'nın önünde kırılıp tövbe etseydi, şimdiye dek görülmüş olan Tanrı'nın gücünün en büyük tezahürlerinden biri görülürdü. Ama Tanrı yüceltilmedi. O'nun Ruhunun tanıklıklarına kulak verilmedi. İnsanlar, Rab'bin işinde her zaman korunması gereken hakikat ve doğruluk ilkelerine kesin bir karşıtlık içinde olan uygulamalardan vazgeçemediler.

Efes'teki kiliseye ve Sardis'teki kiliseye yönelik mesajlar, halkı için bana talimat veren Kişi tarafından bana sık sık tekrarlandı. 'Efes'teki kilisenin meleğine yaz: Sağ elinde yedi yıldız tutan ve yedi altın kandilliğin arasında yürüyen şöyle diyor: İşlerini, emeğini ve sabrını biliyorum; kötü olanlara nasıl tahammül edemediğini; kendilerini elçi olduklarını söyleyenleri sınavıp olmadıklarını ortaya çıkardığını ve onları yalancı bulduğunu; dayandığını, sabrettiğini, Benim adım uğruna emek verdiğini ve usanmadığını. Ne var ki, sana karşı bir şeyim var: İlk sevgini bıraktın. Bu yüzden nereden düştüğünü hatırla, tövbe et ve ilk işlerini yap; yoksa çabucak sana geleceğim ve tövbe etmezsen kandilliğini yerinden kaldıracam.' Vahiy 2:1-5.

"Ve Sardis'teki kilisenin meleğine yaz: Tanrı'nın yedi Ruhuna ve yedi yıldızla sahip olan şöyle diyor: İşlerini biliyorum; yaşadığına dair bir adın var, ama ölümsün. Uyanık ol ve geride kalan, ölmek üzere olanları güçlendir; çünkü işlerini Tanrı'nın önünde kusursuz bulmadım. Bunun için nasıl aldığımı ve işittiğini hatırla, sıkı tut ve tövbe et. Eğer uyanık olmazsan, sana hırsız gibi geleceğim ve sana hangi saatte geleceğimi bilmeyeceksin." Vahiy 3:1-3.

Bu uyarıların yerine geldiğini görüyoruz. Şimdiye kadar Kutsal Yazılar'daki hiçbir söz bunlar kadar harfiyen yerine gelmemiştir.

İnsanlar en titizlikle yapılmış, yangına dayanıklı binalar dikebilir, ama Tanrı'nın elinin bir dokunuşu, gökten bir kıvılcım, her sığınağı silip süpürecektir.

"Verecek herhangi bir öğüdüm olup olmadığı bana soruldu. Battle Creek'in üzerinde asılı duran ateşli kılıcın inmesini önlemek umuduyla, Tanrı'nın bana verdiği öğüdü zaten bildirdim. Şimdi korktuğum şey geldi—Review and Herald binasının yanması haberi. Bu haber geldiğinde şaşırmadım ve söyleyecek sözüm yoktu. Zaman zaman uyarı olarak söylemek zorunda kaldıklarım, dinleyenleri katılaştırmaktan başka bir etki yapmadı; ve şimdi yalnızca şunu söyleyebilirim: Bu darbenin gelmesinin gerekli olmasına çok üzgünüm, hem de çok. Yeterince ışık verildi. Buna göre davranılmış olsaydı, daha fazla ışığa ihtiyaç olmazdı." Testimonies, 8. cilt, 97-99.

Adventizmin ikinci nesli bir zafer değildi ve Hezekiel'in 8. bölümünün gerçekleşmesiyle isyan sadece tırmanmaya devam etti.

Rab, yazılı mesajlarla ve yangınla, halkının Battle Creek'ten taşınmasını istediğini bildirdi. Tanrı, O'nun sesini işitmemize yardım etsin. Battle Creek'teki iki büyük kurumumuzun yangında yok olup gitmesi bizim için hiçbir şey ifade etmiyor mu? Şöyle diyebilirsiniz: "Ama yeni Sanatoryumda çok sayıda hasta var." Evet; ama orada binlerce hasta olsa bile, bu, halkımızın Battle Creek'te evler inşa edip oraya yerleşmesi lehine bir gerekçe olmazdı.

Baştan çıkarmalar çoğalıyor. İnsanlar, Tanrı'nın Ruhunun tanıklıklarında gönderdiği ışığı reddediyor ve kendi tasarılarını ve kendi planlarını seçiyorlar. İnsanlar Tanrı'dan ayrılmaya devam mı edecek? O, hoşnutsuzluğunu, şimdiye dek yaptığından daha da belirgin bir biçimde mi ortaya koymalı? Broşürler, SpTB06, 45.

İnsanlar, Ezekiel kitabının sekizinci bölümündeki tasvir odalarında bulunan yetmiş ihtiyarın temsil ettiği gibi, "kendi tasarılarını ve kendi planlarını" seçiyorlardı; onlar, "Rab bizi görmüyor" diye ilan ettiler. Rab bir kadın peygamber kaldırdı ve ona 1884'e kadar tam kırk yıl boyunca "açık görüler" verdi. Bu armağanın üzerine imzasını attı; çünkü onu Portland adlı bir şehirde verip orada sona erdirdi ve tam kırk yıl sürdürdü. "Açık görüler" in sona ermesinden hemen önce, 1881 ve 1882'de, ihtiyarlar Kutsal Kitap'ın ve Peygamberlik Ruhunun otoritesini baltalamaya başladılar. Böylece "açık görüler" 1884'te sona erdi ve dört yıl sonra, 1888 Genel Konferansı'nda Korah, Dathan ve Abiram'ın isyanı tekrarlandı.

1888'deki isyan, Laodikya Adventizmi tarihinde Tanrı'nın doğrudan müdahalesine tanık olunan bir isyan tırmanışını tetikledi; O, yayın hizmetini ve sağlık hizmetini yakıp kül etti. Yine de bu doğrudan yargılar, sürmekte olan isyanı caydırmadı. 1919'da bir İncil Konferansı düzenlendi;

orada, ikinci kuşağın başlıca isyancılarından, sapkın Protestanlığın üniversitelerinde yetişmiş ilahiyatçı William Warren Prescott, "günlük"ün Mesih'in kutsal yer hizmetini temsil ettiğini iddia eden şeytani görüşü ileri sürmede başı çekti ve bir dizi sunum yaptı.

Tarih göstermiştir ki 1919'daki o Kutsal Kitap konferansında Prescott, Millercilerin peygamberlik mesajına ait her bir öğretiyi ortadan kaldırmayı esas alan bir müjde sundu. Hatta iki bin üç yüz günü bile kaldırmaya teşebbüs etti, ama bunu başaramadı. Yine de, Millercilerin peygamberlik anlayışlarından bütünüyle yoksun bir müjde sundu. Onun müjdesi toplantıda reddedildi; ancak yine de o kör önderler, sunumlar dizisini alıp Mesih'in Öğretisi adlı bir kitap haline getirmeye karar verdiler. O kitap, Laodikya Adventizminin üçüncü neslinin ortaya çıkışının sembolü haline geldi.

Kitap, Habakkuk'un ikinci bölümündeki Millerci müjdeden farklı, başka bir müjdeyi temsil eder ve Pavlus bize, başka bir müjdenin aslında müjde olmadığını bildirir.

Mesih'in lütfuna çağıran Tanrı'dan bu kadar çabuk yüz çevirip başka bir müjdeye yönelmenize şaşıyorum. Gerçi başka bir müjde yoktur; yalnız bazıları sizi karıştırmakta ve Mesih'in müjdesini çarpıtmak istemektedir. Ama biz, hatta gökten bir melek bile, size bizim duyurduğumuzdan başka bir müjdeyi duyuracak olursa, lanete uğrasın. Daha önce söylediğimiz gibi, şimdi yine söylüyorum: Sizlerin kabul ettiğinizden başka bir müjdeyi size kim duyurursa, lanete uğrasın. Galatyalılar 1:6-9.

Adventizmin üçüncü kuşağı, kadınların Tammuz için ağladığı Hezekiel'in üçüncü iğrençliğiyle temsil edilir. Tammuz, bereket ve bitki örtüsünün döngüleriyle ilişkilendirilen bir Mezopotamya tanrısıydı. Tammuz bazen bir çoban ya da genç bir adam olarak tasvir edilir, değişen mevsimlerle ve ekinlerin büyümesiyle ilişkilendirilirdi. Tammuz'un ölümü ve ardından gelen dirilişi, tarım takvimiyle bağlantılıydı. Mitolojiye göre Tammuz, yaz aylarında ölür ya da ortadan kaybolurdu; bu durum, sıcak ve kurak mevsimde bitki örtüsünün solup kurummasının bir temsili olarak görülürdü. Tammuz için ağlama, yaz aylarında Tammuz'un ölümü ya da ortadan kayboluşu için ağıt yakmayı, ardından dirilişine sevinmeyi içeren bir yas ritüeliydi; bu da bitki örtüsünün ve tarımsal yaşamın yenilenmesini simgeliyordu.

Tammuz için ağlamak, sahte bir geç yağmur mesajını temsil eder; bu, W. W. Prescott'un müjdesinin temsil ettiği şeydi. 1863'teki isyanla başlayan peygamberlik temelinin ortadan kaldırılması, 1919'da öyle bir noktaya ulaştı ki, Laodikya Adventizmi sahte müjdenin tesis edilmesine izin verdi. Bu sahte müjde bütünüyle dinden dönmüş Protestanlığın yöntemine dayanıyordu. Onun asıl mimarı W. W. Prescott'tu; William Miller'da olduğu gibi, her iki adamın müjdesi de Daniel kitabındaki "daimi" hakkındaki temel anlayışlarına dayanıyordu. Her iki müjde de, Miller'ın "daimi"nin putperestliği temsil ettiğini ilk kez keşfettiği 2. Selanikliler'deki pasajda temsil edilir. O pasajda, Pavlus'un sunduğu gerçeği kabul eden ve Miller tarafından temsil edilen bir sınıf ve gerçeği sevmeyen başka bir sınıf vardır.

Son günlerde, Miller tarafından temsil edilen bir sınıf, geç yağmuru "tanır" ve alır; Prescott tarafından temsil edilen başka bir sınıf ise kuvvetli bir aldanış alır. Aldıkları bu kuvvetli aldanış, aslında hiç de müjde olmayan sahte bir müjdeye dayanır ve sahte bir geç yağmur mesajını tanımlar. Böylece Hezekiel'in üçüncü iğrençliği, Tammuz için ağlayan kadınlardır (Laodikya

Adventizminin kiliseleri). Onların yaz vakti gözyaşları (yağmur), hasadın meyvesini üretmek içindir.

Kutsal Kitap'ta ve Peygamberlik Ruh'u'nda iki tür son yağmur mesajı arasındaki ayırım boydan boya görülür. Kutsal Kitap, itaatsiz bir halktan yağmurun geri tutulduğunu defalarca belirtir.

Derler ki: Bir adam karısını boşar da kadın ondan ayrılıp başka bir erkeğe varırsa, adam ona yine dönebilir mi? O ülke büsbütün kirlenmiş olmaz mı? Ama sen birçok sevgiliyle fahişelik ettin; yine de bana dön, diyor Rab. Gözlerini yüksek yerlere kaldır ve seninle yatılmamış bir yer var mı, gör. Yollarda onlar için, çölde Arap gibi, oturup bekledin; zinaların ve kötülüklerinle ülkeyi kirllettin. Bu yüzden yağmurlar tutuldu ve son yağmur yağmadı; senin alnın bir fahişenin alnı gibiydi, utanmayı reddettin. Yeremya 3:1-3.

Laodikya Adventizmi 1863'te zina etmeye başladı ve o zamandan beri yağmur esirgendi. İsyanlarından utanmayı reddediyorlar ve bu tevazu eksikliği fahişenin alnı gibi bir yüzüzlük doğuruyor; Kutsal Kitap peygamberliğindeki fahişe ise Papalık'tır. Üçüncü nesilde, Roma'nın fahişesinin işaretine boyun eğmeye hazırlığın nihai işi tamamlanır. Dördüncü nesle hazırlık, geç yağmurun sahte bir mesajıyla üçüncü nesilde tamamlanır. 1863'teki isyan ve 1888'deki isyan gibi, 1919'daki isyan da 11 Eylül 2001 ile hizalanır; çünkü New York şehrinin binaları yıkıldığında Vahiy on sekizin güçlü meleği indi ve gerçek geç yağmur başladı.

“Son yağmur Allah'ın halkının üzerine yağacaktır. Güçlü bir melek gökten inecek ve bütün yeryüzü onun görkemiyle aydınlatılacaktır.” Review and Herald, 21 Nisan 1891.

Son yağmur başladığında, Laodikya Adventizminin ihtiyarları onu son yağmur olarak tanımazlardı; çünkü Hezekiel'in Tammuz için ağlayan kadınlar olarak tasvir ettiği ve uygulamada barış ve güvenlik mesajı biçimini alan sahte bir son yağmur mesajıyla indoktrine edilmişlerdi.

"Yalnızca sahip oldukları ışığa uygun yaşayanlar daha büyük ışık alacaklardır. Etkin Hristiyan erdemlerinin hayata geçirilmesinde her gün ilerlemiyorsak, son yağmurda Kutsal Ruh'un tezahürlerini tanıyamayacağız. O, çevremizdeki yüreklere yağıyor olabilir, ama biz onu ne ayırt edebilecek ne de alabileceğiz." Din Adamlarına Tanıklıklar, 507.

Halkın koruyucularının son yağmurun gelişini fark etmeleri imkânsızdı, çünkü sahte bir son yağmura dair sahte müjdeleri, Tanrı'nın gücünün eski çağlarda olduğu gibi herhangi bir tezahürünün mümkün olduğunu inkâr ediyordu.

Kiliselerde Tanrı'nın gücünün harika bir tezahürü olacak; ancak Rab'bin önünde alçalmamış ve itiraf ve tövbe ile yüreklerinin kapısını açmamış olanların üzerinde etkili olmayacaktır. Tanrı'nın yüceliğiyle yeryüzünü aydınlatan o gücün tezahüründe, körlükleri içinde tehlikeli sandıkları, korkularını uyandıracak bir şeyden başka bir şey görmeyecekler ve ona karşı direnmeye kendilerini hazırlayacaklar. Rab, onların düşünce ve beklentilerine göre çalışmadığı için, O'nun işine karşı çıkacaklar. “Neden,” derler, “onca yıldır bu hizmetin içinde olduğumuz hâlde Tanrı'nın Ruhunu bilmeyelim?” — Çünkü Tanrı'dan gelen mesajların uyarılarına ve yalvarışlarına karşılık vermediler; tersine ısrarla, “Zenginim, malım mülküm arttı ve hiçbir şeye ihtiyacım yok,” dediler. Yetenek ve uzun deneyim, insanlar kendilerini Doğruluk Güneşi'nin parlak ışınlarının altına koymadıkça ve Kutsal Ruh'un bahşettiği kudretle çağrılıp,

seçilip, hazırlanmadıkça onları birer ışık kanalı yapmayacaktır. Kutsal şeylerle uğraşan insanlar Tanrı'nın kudretli eli altında alçaldıklarında, Rab onları yüceltecektir. Onları basiret sahibi, Ruh'u'nun lütfuyla zengin insanlar kılacaktır. Dünyanın Işığı'ndan yayılan ışığın aydınlığında, onların güçlü, bencil karakter özellikleri, inatçılıkları açığa çıkacaktır. “Tövbe etmezsen, tez zamanda sana geleceğim ve lamba ayağını yerinden kaldıracam.” Rab'bi bütün yüreğinle ararsan, O'nu bulursun. Review and Herald, 23 Aralık 1890.

Hezekiel'in sekizinci bölümündeki ihtiyarlar 1919'da barış ve güvenlik müjdesini kabul ettiler ve 11 Eylül 2001 geldiğinde, giderek tırmanan o isyanın meyvesi, geç yağmurun gelişini fark edememelerinde açığa çıktı. 1989'da, zamanın sonunun başladığı tarihte, Tanrı Millerci hareketi harfi harfine tekrarladı. Miller, İlyas'ın bir simgesiydi ve İlyas, Ahav'a, İlyas'ın sözü olmadıkça yağmur olmayacağını kesin bir dille söylemişti.

Adventizmin üçüncü kuşağına ilişkin değerlendirmemize bir sonraki makalede devam edeceğiz.

Kendi ruhsal gerilemeleri karşısında kederlenmeyen ve başkalarının günahları için yas tutmayan sınıf, Tanrı'nın mührü olmadan bırakılacaktır. Rab, elçilerini, ellerinde öldürme silahları olan adamları görevlendirir: “Şehirde onun ardından gidin ve vurun; gözünüz esirgemesin, merhamet etmeyin; yaşlısını gencini, kızları, küçük çocukları ve kadınları tamamen öldürün; ama üzerinde işaret olan herhangi bir adamın yanına yaklaşmayın; ve tapınağımdan başlayın. Sonra evin önünde bulunan ihtiyarlardan başladılar.”

Burada görüyoruz ki kilise—Rab'bin mabedi—Tanrı'nın gazabının darbesini ilk hisseden oldu. İhtiyarlar—Tanrı'nın büyük ışık verdiği ve halkın manevi çıkarlarının bekçileri olarak durmuş olanlar—emanete ihanet etmişlerdi. Eski günlerde olduğu gibi mucizeleri ve Tanrı'nın gücünün belirgin tezahürlerini aramamıza gerek olmadığını savunan bir tutum benimsemişlerdi. Zaman değişti. Bu sözler onların imansızlığını güçlendirdi ve şöyle dediler: Rab ne iyilik yapacak ne de kötülük. O, halkını yargıyla ziyaret etmeyecek kadar merhametlidir. Böylece, Tanrı'nın halkına suçlarını ve Yakup'un evine günahlarını göstermek için artık bir daha seslerini boru gibi yükseltmeyecek olan bu adamların haykırışı şu olur: “Esenlik ve güvenlik.” Havlamayan dilsiz köpekler olan bunlar, gücendirilmiş Tanrı'nın adil intikamını hissedenlerdir. Erkekler, genç kızlar ve küçük çocuklar hep birlikte helak olurlar.

Sadık olanların inleyip ağladıkları iğrençlikler, insanın sınırlı gözlerinin ayırt edebildiğiyle sınırlıydı; oysa en kötü günahlar, yani saf ve kutsal Tanrı'nın kıskançlığını kışkırtanlar, açığa çıkmamıştı. Yürekleri araştıran Yüce Olan, kötülük yapanların gizlice işlediği her günahı bilir. Bu kişiler aldatmacaları içinde kendilerini güvende hissetmeye başlar ve O'nun çok sabırlı oluşu yüzünden Rab'bin görmediğini söyler, sonra da sanki O yeryüzünü terk etmiş gibi davranırlar. Ama O, ikiyüzlülüklerini açığa çıkaracak ve büyük bir özenle sakladıkları o günahları başkalarının önünde gözler önüne serecektir.

Rütbe, vakar ya da dünyevi bilgelikte hiçbir üstünlük; kutsal bir görevde bulunmanın sağladığı hiçbir mevki, insan kendi aldatıcı yüreğine bırakıldığında onu ilkelerinden vazgeçmekten alıkoyamaz. Değerli ve doğru sayılmış olanlar, dinden dönmede başı çeker; kayıtsızlıkta ve Tanrı'nın lütuflarını kötüye kullanmada örnek teşkil ederler. Onların kötü gidişine artık tahammül etmeyecek ve gazabında onlara merhametsizce muamele edecektir.

"Rab, büyük bir ışıkla kutsanmış ve başkalarına hizmet ederken sözün gücünü hissetmiş olanlardan varlığını isteksizce geri çeker. Onlar bir zamanlar O'nun sadık hizmetkârlarıydı, O'nun varlığı ve rehberliğiyle lütuf bulmuşlardı; fakat O'ndan uzaklaştılar ve başkalarını hataya sürüklediler; bu yüzden ilahî hoşnutsuzluğa uğradılar." Tanıklıklar, cilt 5, 211, 212.